

Темпът, с който расте транснационализацията, е също неравномерен. Заслужава да се отбележи високият темп, с който се повишава транснационализацията на японската икономика, което може да се обясни с ниската изходна база. От европейските икономики висока динамика показва Швеция. Но като цяло процесът е ясен и не обратим - степента на проникване на чужд капитал в националните икономики на отделните страни се увеличава неотклонно.

В България изследване, целящо да идентифицира присъствието на ПЧИ не в чисто финансов аспект, а от гледна точка на влиянието им върху реалната икономика, е осъществено за първи път от НСИ. То се отнася за периода 2000-2002 г. и е реализирано по поръчка на Министерството на икономиката. Изследването беше включено и публикувано като част от Стратегията за насърчаване на инвестициите в България (2004 г.). Резултатите могат да се обобщят накратко по следния начин: към 2002 г. предприятията с преки чужди инвестиции в нефинансовия сектор на България съставляват 11.7% от общия брой предприятия, но на тях се падат 13.6% от общия брой заети, 17.8% от трудовите възнаграждения, 23.1% от съвкупната брутна добавена стойност, 26.8% от чистите приходи от продажби и 48.7% от износа в този сектор (Стратегия за насърчаване на инвестициите..., 2004, с. 15-26).

НСИ събира и ежегодно публикува данни за потоците и запаса на ПЧИ в нефинансовия сектор на страната. Посоченото вече изследване може да се разглежда като стъпка отвъд рамките на тази традиционна дейност и тази стъпка трябва да се оценява много положително. Тя кореспондира с извършващите се в света промени и отговаря на предизвикателствата на глобализацията. Още по-важно е обаче тази дейност да продължи и в бъдеще. В това отношение международният опит и сътрудничество могат да бъдат много полезни. В цитираните източници на ОИСР специално се посочва, че една от задачите чрез конструираните показатели е да се помогне на статистическите органи в отделните страни да отговорят на новите изисквания, като същевременно се отговори и на потребността от унифициране на статистическата информация⁹. България е посочена като страна партньор в проекта на ОИСР "Measuring Globalization" (OECD, Measuring Globalization...,

⁹ Дори по отношение на страните - членки на ОИСР, може да се счита, че тази дейност е още в началото си. Далеч не всички страни събират информация по всички разработени от ОИСР показатели. Така например данни за всичките 18 показателя за присъствието на ПЧИ в преработващата промишленост засега осигуряват само 23 страни от организацията, а за всичките 5 показателя за сферата на услугите - 21 страни членки (OECD Economic Globalization Indicators).